

Glostrup Kommune
Center for Kultur og Borgerkontakt
Godkendt af Glostrup Kommunalbestyrelse den 16.08.2017

Folkeoplysningspolitik

Indledning

Foreningslivet og oplysningsforbundenes tilbud er en vigtig del af borgernes mulighed for et aktivt fritidsliv. Det er et område, som er kendetegnet ved, at en stor del af tilbuddene kun kan lade sig gøre ved hjælp af den store skare af frivillige. Glostrup Kommune anerkender denne store indsats ved at støtte med lokaler, tilskud, rådgivning og rammer, som fremmer et aktivt fritidsliv.

Rammerne for denne politik er folkeoplysningsloven og det aktive medborgerskab. Politikken beskriver, hvad Glostrup Kommune bidrager med i samarbejde med mangfoldigheden af de ca. 70 folkeoplysende foreninger og oplysningsforbund, der er i kommunen.

Visionen er, at alle Glostrups borgere skal have mulighed for at deltage i et aktivt og alsidigt fritidsliv, der er kendetegnet af kvalitet, demokratiforståelse og aktivt medborgerskab.

Demokratiforståelse, læring, engagement, aktiv deltagelse, respekt for hinanden, fællesskab og netværk er vigtige værdier i folkeoplysningen. Det er også værdier, som er centrale for et aktivt lokalsamfund. Det er derfor værdier, som er vigtige såvel at fastholde som at udvikle.

Du kan finde en oversigt over foreninger i Glostrup på www.glostrup.dk/foreningsoversigt

Folkeoplysningslovens område

Folkeoplysningsloven omhandler rammerne for den frie folkeoplysende virksomhed, der bygger på fællesskab og de enkelte initiativtageres idégrundlag. Foreninger og oplysningsforbund, der er omfattet af loven skal have vedtægter, der lever op til formålet i loven. Loven omhandler tilskud og rammer for det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde og den folkeoplysende voksenundervisning.

Det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde

Glostrup Kommune støtter det folkeoplysende foreningsliv som en aktiv medspiller i udviklingen af demokratiet ved at gøre medlemmerne til ansvarlige samfundsborgere. I foreningerne er deltagerne aktive medlemmer, som med udgangspunkt i aktiviteterne tager del i et forpligtende fællesskab.

Foreningslivet i Glostrup er nu – og skal også fremover være – baseret på en indsats fra frivillige. Foreningerne er selvstændige enheder, og foreningernes egenart og selvforvaltning skal derfor respekteres.

Den folkeoplysende voksenundervisning

Glostrup Kommune støtter den folkeoplysende voksenundervisning, som omfatter undervisning, foredrag og debatskabende aktiviteter for voksne - og for børn og voksne sammen.

Undervisningen tilbydes især af oplysningsforbundene og ligesom inden for det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde er der tale om selvstændige enheder, der selv beslutter tilrettelæggelse af undervisning, ansættelse af undervisere mv.

Ligesom i foreningerne er formålet at fremme demokratiforståelsen og et aktivt medborgerskab. I den folkeoplysende voksenundervisning er kursisterne aktive deltagere, der styrkes i at tage ansvar for eget liv og til at deltage aktivt og engageret i samfundslivet.

Rum for udfoldelse

Den vigtigste forudsætning for at kunne mødes om folkeoplysende aktiviteter og undervisning er, at man har et sted at udfolde sig i.

Glostrup Kommune sikrer derfor, at der er et alsidigt tilbud om lokaler og anlæg til rådighed for et aktivt fritidsliv ved

- at stille ledige og egnede offentlige lokaler og anlæg til rådighed for foreninger og oplysningsforbund
- at give aktiviteter for børn og unge samt handicappede fortrinsret ved anvisning af lokaler og anlæg
- at mulighederne for lån af ledige lokaler og anlæg er synlige
- at lokaler og anlæg kan bookes digitalt
- at der er fokus på optimal udnyttelse af lokaler og anlæg, så flest mulige fritidstilbud sikres

Foreninger, der har egne lokaler eller lejer private lokaler kan modtage tilskud hertil efter reglerne i folkeoplysningsloven.

Faktaboks:

Folkeoplysningslovens prioritering ved anvisning af lokaler og anlæg:

1. Aktiviteter for børn og unge
2. Folkeoplysende voksenundervisning
3. Aktiviteter for voksne

Ved anvisning af lokaler, der er særlig egnede til folkeoplysende virksomhed for handicappede, skal anvisning til sådan virksomhed dog normalt ske før anden anvisning.

Du kan læse om anvisningsregler, lokaler i udlån til foreninger, tilskud til private lokaler mv. her: www.glostrup.dk/foreningslokaler

Aktiviteter for børn og unge

Børn og unge udvikler identitet og sociale færdigheder i samspil med andre. At børn og unge oplever foreningslivets værdier og aktiviteter har således stor betydning for den enkelte og skaber grobunden for forståelsen af demokrati og det at tage vare på hinanden uanset baggrund.

Glostrup Kommune sikrer folkeoplysende tilbud for børn og unge ved

- målrettet at give tilskud til
  - aktiviteter for børn og unge under 25 år, der forestås af ledere og instruktører
  - uddannelse af ledere og trænere, der forestår aktiviteter for børn og unge
  - materiel til aktiviteterne, hvis der er særlige behov
  - udviklingsprojekter
- at inspirere børn og unge, der er aktive deltagere, til også at være aktive frivillige i voksenlivet

Læs mere om tilskud til aktiviteter for børn og unge på www.glostrup.dk/tilskud-folkeoplysende

Aktiviteter for handicappede

Deltagere med handicap skal have muligheder for at dyrke fritidsinteresser på lige fod med andre borgere.

Glostrup Kommune sikrer, at handicappede har lige adgang til fritidsaktiviteter ved

- at give tilskud til aktiviteter tilrettelagt for handicappede uanset alder
- at deltage i tværkommunalt samarbejde om initiativer for handicappede

Den folkeoplysende voksenundervisning

Den folkeoplysende voksenundervisning er en vigtig del af den enkelte borgers mulighed for livslang læring, som er nødvendig for, at man som borger til stadighed udvikler sig til gavn for sig selv og for at imødekomme de til stadighed øgede og skiftende krav til personlige og faglige kompetencer.

Glostrup Kommune giver alle borgere mulighed for at deltage i folkeoplysende voksenundervisning ved

- at give tilskud til
  - lærerløn og lederhonorar til undervisning og foredrag
  - hold, der er særligt tilrettelagt for handicappede
  - debatskabende aktiviteter

Læs mere om tilskud til folkeoplysende voksenundervisning på www.glostrup.dk/tilskud-folkeoplysende

Brugerinddragelse og netværk

Det at tage ansvar er en del af et aktivt folkeoplysende arbejde. Derfor ønsker Glostrup Kommune at såvel foreninger som oplysningsforbund er med til at træffe beslutninger for området. Beslutninger om folkeoplysende virksomhed, fordeling af tilskud og lokaler og anlæg tages derfor i et tæt samarbejde mellem kommunalbestyrelse, brugere og administration. Der er et Folkeoplysningsudvalg på området, hvor foreninger og oplysningsforbund er bredt repræsenteret og sammen med kommunalbestyrelsesmedlemmer har kompetencer til at afgøre, hvad der er folkeoplysende virksomhed, tilskud, lokaleanvisning mv.

Ved et samarbejde mellem foreninger og mellem foreninger og kommune/institutioner kan endvidere skabes en synergi, der kan friste endnu flere borgere til et aktivt fritidsliv.

Glostrup Kommune sikrer brugerinddragelse og støtter op om netværk på folkeoplysningsområdet ved

- at inddrage foreninger og oplysningsforbund i fordelingsudvalg, der udarbejder forslag til fordeling af tider i haller og sale
- at stille administration til rådighed for udarbejdelse af beslutningsgrundlag og opfølgning
- at afholde foreningskonferencer
- at afholde temadage med foreninger
- at vægte samarbejdet med paraplyorganisationerne GSI (Glostrup Samvirkende Idrætsforeninger, BUS (Børne- og Ungdomsorganisationernes Samråd) og GFU (Glostrup Foreningsunion) højt

Samspil med øvrige fritidstilbud og partnerskaber

Folkeoplysningsområdet er en stor del af fritidslivet i Glostrup sammen med en række øvrige foreninger, grupper, selvorganiserede og kommunale tilbud. Det er vigtigt, at der er et samspil mellem

de folkeoplysende tilbud og de øvrige tilbud for at sikre en bred vifte af tilbud til kommunens borgere. Ved at samarbejde om fritidstilbud kan der endvidere skabes en synergi, der kan udvikle endnu flere muligheder.

Frivillighed er ikke kun grundfundamentet i folkeoplysende foreninger, men også i en lang række kulturelle foreninger, støtteforeninger, seniorforeninger og -klubber, sundhedsfremmende foreninger, foreninger og grupper med socialt arbejde som hovedformål. Tilsammen rummer alle disse foreninger og grupper et stort potentiale for at fremme et aktivt medborgerskab.

Glostrup Kommune vil

- sætte fokus på mulighederne for samarbejde mellem foreninger, institutioner og øvrige fritidstilbud
- gennem et bredt samarbejde arbejde for, at der skabes bedre muligheder for at inkludere udsatte grupper og grupper med specielle behov i fritidslivet
- skabe synergi på frivillighedsområdet ved at facilitere samarbejde mellem folkeoplysningsområdet og øvrige frivillige organisationer og grupper
- være åben for partnerskaber med foreningslivet og oplysningsforbund, hvor der er muligheder og bæredygtighed

Selvorganiserede aktiviteter og nye foreninger

Et mangfoldigt og bredt tilbud af aktiviteter er en forudsætning for, at alle borgere kan deltage i et aktivt fritidsliv. Det skal være nemt at starte en forening og igangsætte nye aktiviteter, og selvorganiserede aktiviteter kan støttes med det formål på sigt at tilbyde nye aktiviteter i folkeoplysende rammer.

Glostrup Kommune vil sikre

- information om og vejledning i opstart af foreninger og nye aktiviteter
- en initiativpulje, hvorfra der kan søges om midler til opstart af nye foreninger og initiativer samt selvorganiserede aktiviteter.

Afgrænsning

Folkeoplysning er et bredt begreb. Denne politik omfatter de foreninger og oplysningsforbund, der er godkendt og modtager tilskud og/eller anvises lokaler efter folkeoplysningsloven. Det vil sige idrætsforeninger, børne- og ungdomskorps samt øvrige foreninger, som fast mødes om en interesse. Derudover er det de godkendte oplysningsforbund, som er omfattet af politikken.

En folkeoplysende forening/oplysningsforbund skal have vedtægter, der lever op til formålet i folkeoplysningsloven samt de krav, der i øvrigt stilles efter loven til lokal forankring, demokratiske processer, ikke kommerciel virksomhed mv.

For den folkeoplysende voksenundervisning er der fastsat emner i folkeoplysningsbekendtgørelsen for, hvad der ikke kan ydes tilskud til. Der er således ikke tilskud til undervisning i fx spil, motion, idræt og dans (undtagen folkedans).

Ud over folkeoplysende foreninger og oplysningsforbund er der en række andre foreninger i Glostrup. Der er kulturelle foreninger, seniorforeninger og -klubber, foreninger med sociale formål, støtteforeninger, patientforeninger osv. Disse foreninger modtager tilskud og/eller lokaler efter andre lovgivninger og regler og kan derfor ikke modtage tilskud fra folkeoplysningsmidlerne. Men tilsammen udgør alle foreninger og klubber et rigt foreningsliv i Glostrup, hvor der samarbejdes på kryds og tværs om arrangementer, erfaringsudveksling, samfundsudvikling mv.

Tilsyn med foreninger

Glostrup Kommune yder ikke tilskud og/eller anviser kommunale lokaler til foreninger, hvis formål eller adfærd modarbejder eller underminerer demokrati og grundlæggende friheds- og menneskerettigheder. Der ydes heller ikke tilskud til foreningsaktiviteter, der har karakter af gudsdyrkelse eller kirkelige handlinger.

Det er også gældende for foreninger, der er godkendt på et andet grundlag end folkeoplysningsloven.

Folkeoplysningsloven forpligter kommunen til at føre tilsyn med foreninger, som får tilskud og/eller anvender kommunale lokaler. Det er endvidere et krav, at kommunen offentliggør en fortegnelse over alle foreninger, der modtager tilskud eller anvises lokaler efter folkeoplysningsloven. Tilskudsregnskaber skal også offentliggøres. Dette sker på Glostrup Kommunes hjemmeside.

Det er endvidere et lovkrav, at alle folkeoplysende foreninger og oplysningsforbund indhenter børneattester på frivillige og ansatte, som skal være i kontakt med børn under 15 år.

Glostrup Kommune sikrer dette ved:

- at fastsætte retningslinjer for tilsyn med foreninger
- at alle folkeoplysende foreninger og oplysningsforbund én gang årligt i januar måned fremsender underskrevet tro og love erklæring på, at foreningen indhenter børneattester

Du kan finde retningslinjen for tilsyn med foreninger på www.glostrup.dk/tilsyn

Samspil med frivillighedsstrategi, kulturpolitik og øvrige politikker

Med fokus på et aktivt medborgerskab og gode muligheder for et aktivt fritidsliv understøtter folkeoplysningspolitikken Glostrup Kommunens overordnede udviklingsstrategi. Derudover supplerer folkeoplysningspolitikken frivillighedsstrategien samt kulturpolitikken og de overordnede værdier bl.a. mangfoldighed, fælleskab, udfoldelse, inddragelse, tradition, livsglæde og kreativitet.

Du kan finde Kulturpolitik og frivillighedsstrategi her: www.glostrup.dk/politik-strategi

Opfølgning

Folkeoplysningspolitikken følger den til enhver tid gældende lovgivning og reglerne fastsat i helhold til denne.

Folkeoplysningspolitikken er gældende indtil, der sker væsentlige ændringer i lovgivning eller andre væsentlige ændringer